

Oikeustapauskokoelma

JULKISASIAMIEHEN RATKAISUEHDOTUS
YVES BOT
4 päivänä huhtikuuta 2019¹

Asia C-47/18

**Skarb Państwa Rzeczypospolitej Polskiej – Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad
vastaan
Stephan Riel, Alpine Bau GmbH:n selvittäjänä**

(Ennakkoratkaisupyyntö – Oberlandesgericht Wien (Wienin osavaltion ylioikeus, Itävalta))

Ennakkoratkaisupyyntö – Asetus (EU) N:o 1215/2012 – Tuomioistuimen toimivalta siviili- ja kauppaoikeuden alalla – Soveltamisala – 1 artiklan 2 kohdan b alakohta – Konkurssi, maksukyvyttömän yrityksen tai muun oikeushenkilön selvitysmenettely, akordi tai muu niihin rinnastettava menettely – Kanne saatavan vahvistamiseksi, jotta se voidaan ilmoittaa maksukyvyttömyysmenettelyssä – Maksukyvyttömyysmenettelyt – Asetus (EY) N:o 1346/2000 – 41 artikla – Saatavaa koskevan ilmoituksen sisältö – Enimmäisvaatimukset – Puutteellinen ilmoitus – Puuttuvan tiedon johtaminen todisteasiakirjoista – Maksukyvyttömyyttä koskevan päämenettelyn aloittavan valtion lain soveltamisen edellytykset

I Johdanto

1. Ennakkoratkaisupyyntö koskee tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta siviili- ja kauppaoikeuden alalla 12.12.2012 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1215/2012² 1 artiklan 2 kohdan b alakohdan sekä maksukyvyttömyysmenettelyistä 29.5.2000 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1346/2000³ 41 artiklan tulkintaa.

2. Tämä pyyntö on esitetty riita-asiassa, jossa asianosaisina ovat Skarb Państwa Rzeczypospolitej Polskiej – Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad (Puolan tasavallan valtiokonttori – Maanteiden ja moottoriteiden osaston pääjohtaja, Puola; jäljempänä valittaja) ja Stephan Riel, joka toimii selvittäjänä Itävallassa Alpine Bau GmbH:ta vastaan aloitetussa maksukyvyttömyyttä koskevassa päämenettelyssä. Riita-asia koskee saatavien olemassaolon toteamiseksi nostettua kannetta.

3. Oberlandesgericht Wien (Wienin osavaltion ylioikeus, Itävalta) tiedustelee neljännellä ja viidennellä ennakkoratkaisukysymyksellään, joihin pääasiallisesti keskityn tässä analyysissä, miten tiukkoja ovat unionin oikeuden mukaan edellytykset, jotka koskevat maksukyvyttömyyttä koskevassa päämenettelyssä tehdyn saatavaa koskevan ilmoituksen pätevyyttä silloin, kun ilmoituksesta puuttuu tieto saatavan syntymisen ajankohdasta, mutta tämä tieto on johdettavissa esitetyistä todisteasiakirjoista.

¹ Alkuperäinen kieli: ranska.

² EUVL 2012, L 351, s. 1.

³ EYVL 2000, L 160, s. 1.

4. Osoitan jäljempänä, miksi asetuksen N:o 1346/2000 41 artiklaa on tulkittava joustavasti, ja sen seurauksena katson, että kyseisen säännöksen vaatimusten on katsottava täyttyvän, kun saatavan syntymisen ajankohta voidaan johtaa velkojan toimittamista asiakirjoista, ja muistutan, että tällaisen tiedon puuttumisen seurauksista saatavan todentamisen vaiheessa säädetään menettelyn aloittavan jäsenvaltion laissa (*lex concursus*).

II Asiaa koskevat oikeussäännöt

A Unionin oikeus

1. Asetus N:o 1215/2012

5. Asetuksen N:o 1215/2012 1 artiklassa säädetään seuraavaa:

”1. Tätä asetusta sovelletaan siviili- ja kauppaoikeudellisissa asioissa, riippumatta siitä, millaisessa tuomioistuimessa niitä käsitellään. Sitä ei erityisesti sovelleta vero- tai tulliasioihin eikä hallinto-oikeudellisiin asioihin eikä valtion vastuuseen teoista ja laiminlyönneistä, jotka on tehty julkista valtaa käytettäessä (*acta iure imperii*).

2. Tätä asetusta ei sovelleta

--

b) konkurssiin, maksukyvyttömän yrityksen tai muun oikeushenkilön selvitysmenettelyyn, akordiin tai muihin niihin rinnastettaviin menettelyihin;

--”

2. Asetus N:o 1346/2000

6. Asetuksen N:o 1346/2000 johdanto-osan 2, 8, 12, 18–21 ja 23 perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:

”(2) Sisämarkkinoiden moitteeton toiminta edellyttää rajat ylittävien maksukyvyttömyysmenettelyjen tehokasta ja tehollista toimintaa, ja tämän asetuksen antaminen on tarpeen, jotta saavutettaisiin kyseinen tavoite --.

--

(8) Jotta saavutettaisiin rajat ylittäviä vaikutuksia omaavien maksukyvyttömyysmenettelyjen tehokkuuden parantamistavoite, on tarpeen ja aiheellista, että tuomioistuimen toimivaltaa, päätösten tunnustamista ja sovellettavaa lakia tällä alalla koskevat säännökset sisällytettäisiin yhteisön säädökseen, joka on velvoittava ja jäsenvaltioissa sellaisenaan sovellettavissa.

--

(12) Tässä asetuksessa mahdollistetaan päämenettelyn aloittaminen siinä jäsenvaltiossa, jossa velallisen pääintressien keskus sijaitsee. Tämä menettely on vaikutuksiltaan yleinen ja pyrkii käsittämään velallisen koko omaisuuden. Eri intressien suojaamiseksi tässä asetuksessa sallitaan sekundäärimenettelyn aloittaminen rinnakkain päämenettelyn kanssa. Sekundäärimenettely voidaan aloittaa siinä jäsenvaltiossa, jossa velallisella on toimipaikka. Sekundäärimenettelyn

vaikutukset rajoittuvat kyseisen valtion alueella sijaitsevaan velallisen omaisuuteen. Päämenettelyn ja sekundäärimenettelyjen yhteensovittamista koskevat pakottavat säännökset tyydyttävät yhtenäisyyden tarpeen yhteisössä.

--

- (18) Tässä asetuksessa ei rajoiteta oikeutta hakea päämenettelyn tultua aloitetuksi maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamista siinä jäsenvaltiossa, jossa velallisella on toimipaikka. Päämenettelyn selvittäjä tai muu henkilö, joka kyseisen jäsenvaltion kansallisen lain mukaan on toimivaltainen, voi pyytää sekundäärimenettelyn aloittamista.
- (19) Sekundäärimenettelyt voivat paikallisten etujen suojaamisen ohella palvella eri tarkoituksia. Voi esiintyä tapauksia, joissa velallisen omaisuus on liian hankalaa hallinnoida yhtenä kokonaisuutena tai joissa erot asianomaisten oikeusjärjestelmien välillä ovat niin suuria, että aloitusvaltion lain vaikutusten ulottamisesta muihin jäsenvaltioihin, joissa varoja sijaitsee, saattaa aiheutua vaikeuksia. Tämän vuoksi päämenettelyn selvittäjä voi hakea sekundäärimenettelyn aloittamista, jos omaisuuden tehokas hallinnointi sitä vaatii.
- (20) Päämenettely ja sekundäärimenettelyt voivat edistää koko omaisuuden tehokasta rahaksimuuttoa kuitenkin vain, jos rinnakkaiset menettelyt sovitetaan yhteen. Tämä edellyttää etenkin, että selvittäjät ovat läheisessä yhteistyössä, erityisesti antamalla toisilleen riittävästi tietoja. Päämenettelyn hallitsevan aseman varmistamiseksi tämän menettelyn selvittäjälle olisi annettava useita mahdollisuuksia vaikuttaa samanaikaisesti vireillä oleviin sekundäärisiin menettelyihin. Päämenettelyn selvittäjän olisi voitava esimerkiksi ehdottaa tervehdyttämissuunnitelmaa tai sovintoa tai pyytää omaisuuden rahaksimuuttamistoimenpiteiden keskeyttämistä sekundäärimenettelyssä.
- (21) Jokaisella velkojalla olisi riippumatta siitä, missä velkojan asuin- tai kotipaikka taikka sääntömääräinen kotipaikka sijaitsee yhteisössä, oltava oikeus ilmoittaa saatavansa jokaisessa yhteisössä vireillä olevassa velallisen omaisuutta koskevassa maksukyvyttömyysmenettelyssä. --

--

- (23) Tässä asetuksessa olisi määritettävä sen piiriin kuuluviin kysymyksiin yhtenäiset lainvalintasäännöt, jotka niiden soveltamisalalla korvaavat yksittäisten valtioiden kansainvälisen yksityisoikeuden säännökset. Jollei toisin säädetä, sovellettaisiin menettelyn aloittaneen jäsenvaltion lakia (*lex concursus*). Tätä lainvalintasääntöä olisi sovellettava sekä päämenettelyissä että paikallisissa menettelyissä. Menettelyn aloitusvaltion konkurssilain mukaan määräytyvät kaikki maksukyvyttömyysmenettelyn oikeusvaikutukset, sekä prosessuaaliset että materiaaliset, asianomaisiin henkilöihin ja oikeussuhteisiin. Sen mukaan määräytyvät kaikki maksukyvyttömyysmenettelyn aloitusta, kulkua ja päättämistä koskevat edellytykset.”

7. Kyseisen asetuksen 3 artiklan 1–3 kohdassa säädetään seuraavaa:

”1. Sen jäsenvaltion tuomioistuin, jossa velallisella on pääintressien keskus, on toimivaltainen aloittamaan maksukyvyttömyysmenettelyn. Yhteisön ja muun oikeushenkilön pääintressien keskuksen katsotaan sijaitsevan siinä valtiossa, jossa oikeushenkilöllä on sääntömääräinen kotipaikka, jollei muuta näytetä.

2. Jos velallisen pääintressien keskus sijaitsee jäsenvaltiossa, muun jäsenvaltion tuomioistuin on toimivaltainen aloittamaan maksukyvyttömyysmenettelyn vain, jos velallisella on toimipaikka tässä jäsenvaltiossa. Tällaisen menettelyn vaikutukset rajoittuvat viimeksi mainitussa jäsenvaltiossa sijaitsevaan velallisen omaisuuteen.

3. Jos maksukyvyttömyysmenettely on aloitettu 1 kohdan nojalla, myöhemmin 2 kohdan nojalla aloitettava menettely on sekundäärimenettely. Tällaisen menettelyn on oltava likvidaatiomenettely.”

8. Kyseisen asetuksen 4 artiklassa säädetään seuraavaa:

”1. Jollei tässä asetuksessa toisin säädetä, maksukyvyttömyysmenettelyyn ja sen vaikutuksiin sovelletaan sen jäsenvaltion lakia, jossa menettely on alkanut, jäljempänä ’menettelyn aloitusvaltio’.

2. Menettelyn aloittamisen edellytykset, menettelyn kulku sekä menettelyn päättäminen määräytyvät menettelyn aloitusvaltion lain mukaan. Sen mukaan määräytyy erityisesti:

--

h) saatavien ilmoittaminen, todistaminen ja hyväksyminen;

--.”

9. Saman asetuksen 27 artiklassa säädetään seuraavaa:

”Jos jäsenvaltion toimivaltaisen tuomioistuimen aloittama 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu maksukyvyttömyysmenettely tunnustetaan toisessa jäsenvaltiossa (päämenettely), voi 3 artiklan 2 kohdan mukaan toimivaltainen toisen jäsenvaltion tuomioistuin aloittaa sekundäärimenettelyn ilman, että velallisen maksukyvyttömyyttä tutkitaan tässä toisessa valtiossa. Tällaisen menettelyn on oltava liitteessä B mainittu menettely. Menettelyn vaikutukset rajoittuvat siihen velallisen omaisuuteen, joka sijaitsee kyseisessä jäsenvaltiossa.”

10. Asetuksen N:o 1346/2000 31 artiklan 1 ja 2 kohdassa säädetään seuraavaa:

”1. Jollei tietojen salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu, päämenettelyn ja sekundäärimenettelyn selvittäjillä on keskinäinen tietojenantovelvollisuus. Heidän on viipymättä annettava toisilleen tieto sellaisesta seikasta, jolla voi olla merkitystä toisessa menettelyssä, ja erityisesti siitä, missä vaiheessa saatavien ilmoittaminen ja tutkiminen on, sekä myös menettelyn päättämiseen tähtäävistä toimenpiteistä.

2. Jollei näihin menettelyihin sovellettavista säännöksistä muuta johdu, päämenettelyn ja sekundäärimenettelyn selvittäjien on oltava yhteistyössä keskenään.”

11. Kyseisen asetuksen 32 artiklan 1 kohdan mukaan ”velkoja voi ilmoittaa saatavansa päämenettelyssä ja sekundäärimenettelyssä”.

12. Saman asetuksen 39 artiklassa säädetään seuraavaa:

”Velkojalla, jolla on asuin- tai kotipaikka taikka sääntömääräinen kotipaikka muussa jäsenvaltiossa kuin menettelyn aloitusvaltiossa, mukaan lukien jäsenvaltion veroviranomaiset ja sosiaaliturvaviranomaiset, on oikeus ilmoittaa vaatimuksensa kirjallisesti maksukyvyttömyysmenettelyssä.”

13. Asetuksen N:o 1346/2000 40 artiklassa säädetään seuraavaa:

”1. Kun maksukyvyttömyysmenettely on alkanut jäsenvaltiossa, sen valtion toimivaltaisen tuomioistuimen tai tämän määräämän selvittäjän on viipymättä toimitettava tästä ilmoitus niille tunnetuille velkojille, joilla on asuinpaikka tai kotipaikka taikka sääntömääräinen kotipaikka toisessa jäsenvaltiossa.

2. Tässä ilmoituksessa, joka on toimitettava erikseen kullekin velkojalle, on mainittava erityisesti määräajat, seuraamukset niiden laiminlyönnistä, se toimielin tai viranomainen, joka ottaa vastaan ilmoitukset saatavista, sekä muut määrätyt toimenpiteet. Siitä on käytävä ilmi myös, onko velkojan ilmoitettava saatava, joka on etuoikeutettu tai jonka vakuutena on esineoikeus.”

14. Kyseisen asetuksen 41 artiklassa säädetään seuraavaa:

”Velkojan on toimitettava jäljennökset niistä asiakirjoista, jos sellaisia on, jotka ovat todisteena hänen saatavastaan ja ilmoitettava saatavansa laatu, saatavan syntymisen ajankohta ja määrä, vetoaako hän saatavansa osalta etuoikeuteen, esinevakuusoikeuteen tai omistuksenpidätykseen sekä mitä omaisuutta se oikeus koskee, johon hän vetoaa.”

15. Saman asetuksen 42 artiklassa säädetään seuraavaa:

”1. Edellä 40 artiklassa tarkoitetut ilmoitukset on toimitettava menettelyn aloitusvaltion virallisella kielellä tai jollakin sen virallisista kielistä. Sitä varten on käytettävä lomaketta, jonka otsikkona on ’Kehotus saatavan ilmoittamiseen. Noudatettavat määräajat’ kaikilla Euroopan unionin toimielinten virallisilla kielillä.

2. Velkoja, jolla on asuinpaikka tai kotipaikka taikka sääntömääräinen kotipaikka muussa jäsenvaltiossa kuin menettelyn aloitusvaltiossa, voi toimittaa ilmoituksensa tämän muun valtion virallisella kielellä tai jollakin sen virallisista kielistä. Tällöin saatavaa koskevan ilmoituksen otsikkona on kuitenkin oltava ’Saatavaa koskeva ilmoitus’ menettelyn aloittamisvaltion virallisella kielellä tai jollakin sen virallisista kielistä. Lisäksi velkojalta voidaan vaatia käänös menettelyn aloittamisvaltion virallisella kielellä tai jollakin sen virallisista kielistä.”

B Itävallan oikeus

16. Maksukyvyttömyysmenettelystä 10.12.1914 annetun lain (Bundesgesetz über das Insolvenzverfahren)⁴ pääasian oikeudenkäynnissä sovellettavan version 102 §:ssä säädetään seuraavaa:

”Maksukyvyttömyysmenettelyn velkojien on vaadittava saataviaan maksukyvyttömyysmenettelyssä seuraavien säännösten mukaisesti silloinkin, kun niitä koskeva oikeusriita on vireillä.”

17. IO:n 103 §:n 1 momentissa säädetään seuraavaa:

”Ilmoituksessa on esitettävä saatavan määrä ja tosiseikat, joihin se perustuu, sekä vaadittu etuoikeusasema ja todisteet, jotka väitetyn saatavan tueksi voidaan toimittaa.”

18. IO:n 104 §:n 1 momentin mukaan saatavat on ilmoitettava kirjallisesti tai niistä on annettava suullinen ilmoitus, joka liitetään pöytäkirjaan, maksukyvyttömyyttä käsittelevässä tuomioistuimessa.

19. Osastoon ”Saatavien todentamista käsittelevä istunto” kuuluvan IO:n 105 §:n 1–3 momentissa säädetään seuraavaa:

”1. Selvittäjä ja velallinen osallistuvat saatavien todentamista käsittelevään istuntoon – –

2. Ilmoitetut saatavat todennetaan etuoikeusaseman mukaisessa järjestyksessä, tai jos ne ovat samassa etuoikeusasemassa, niiden ilmoittamisen järjestyksessä.

⁴ RGBL 337/1914, jäljempänä IO.

3. Selvittäjän on annettava lausunto jokaisen ilmoitetun saatavan oikeellisuudesta ja etuoikeusasemasta; lausunto ei voi sisältää varaumia.”

20. IO:n 108 §:n 1 momentin mukaan ”saatavien todentamista käsittelevän istunnon lopputulos on kirjattava ilmoitettuja saatavia koskevaan selvitykseen”.

21. IO:n 109 §:n 1 momentin mukaan saatava katsotaan todetuksi maksukyvyttömyysmenettelyssä, jos selvittäjä on hyväksynyt sen eikä yksikään maksukyvyttömyysmenettelyn velkoja, jolla on oikeus tehdä niin, ole kiistänyt sitä.

22. IO:n 110 §:n 1 momentissa säädetään seuraavaa:

”Velkojat, joiden saatavien oikeellisuus tai etuoikeusasema jää riidanalaiseksi, voivat nostaa kanteen saatavien toteamiseksi, siltä osin kuin riitauttaminen on mahdollista, nostamalla kanteen kaikkia saatavan kiistäneitä tahoja vastaan –. Kanteessa esitetyt vaatimukset voivat perustua ainoastaan ilmoituksessa ja saatavien todentamista käsittelevässä istunnossa esitettyyn perusteeseen eikä niiden määrä voi ylittää tällöin vaadittua.”

23. IO:n 112 §:n 1 momentissa säädetään seuraavaa:

”Kiistettyjen oikeuksien olemassaoloa ja etuoikeusasemaa koskevat lainvoimaiset ratkaisut ovat päteviä suhteessa kaikkiin maksukyvyttömyysmenettelyn velkoihin.”

III Pääasia ja ennakkoratkaisukysymykset

24. Valittaja, joka vastaa Puolan valtiollisen tieverkon hallinnoinnista, antoi julkisten tarjouskilpailujen tuloksena Alpine Baun tehtäväksi toteuttaa useita tienrakennushankkeita Puolassa. Kyseisiä hankkeita koskevat sopimukset sisälsivät yksityiskohtaisia lausekkeitä vahingonkorvauksista, joita toteutuksen myöhästymisestä olisi maksettava.

25. Itävallassa aloitettiin 19.6.2013 Alpine Baun omaisuutta koskeva saneerausmenettely, ja Stephan Riel nimettiin kyseisen yhtiön selvittäjäksi.

26. Menettely muutettiin 4.7.2013 konkurssimenettelyksi. Seuraavana päivänä annettiin Handelsgericht Wienin (Wienin kauppatorioistuin, Itävalta) päätöksen mukaisesti maksukyvyttömyysmenettelyjen luettelossa tiedoksi, että kyseessä on asetuksessa N:o 1346/2000 tarkoitettu päämenettely.

27. Puolassa aloitettiin Sąd Rejonowy Poznań-Stare Miasto w Poznaniu (Poznań-Stare Miaston piirioikeus, Puola) Alpine Baun omaisuutta koskeva sekundäärimenettely.

28. Valittaja ilmoitti saatavia 16.8.2013 ja 22.6.2016 Itävallassa aloitetussa päämenettelyssä sekä 16.5.2014 ja 16.6.2015 Puolassa aloitetussa sekundäärimenettelyssä.

29. Stephan Riel, joka määrättiin selvittäjäksi päämenettelyssä Itävallassa, ja sekundäärimenettelyssä Puolassa määrätty selvittäjä kiistivät suurimman osan näin ilmoitetuista saatavista.

30. Valittaja nosti 1.4.2015 Puolassa kanteen, jossa vaadittiin 309 663 865 Puolan zlotyn (PLN) (noin 73 898 402 euron)⁵ suuruisen saatavan toteamista.

5 Vaihtokurssi 16.5.2014, jolloin saatava ilmoitettiin maksukyvyttömyysmenettelyssä Puolassa. Tätä vaihtokurssia on käytetty määrän yhteydessä myös jäljempänä.

31. Valittajan mukaan Alpine Bau nosti 1.4.2015 kanteen 23 037 496,51 zlotyn (noin 5 497 684 euron) suuruisen saatavan toteamista vastaan. Se myös toteaa, että nämä kaksi kannetta yhdistettiin, ne ovat vielä vireillä Sąd Rejonowy Poznań-Stare Miasto w Poznaniussa (Poznań-Stare Miaston piirioikeus) ja koskevat ”poikkeuksin, jotka voidaan käytännössä jättää lähes huomiotta” samoja vaateita kuin Itävallan tuomioistuimessa vireillä oleva saatavan toteamista koskeva kanne.
32. Valittaja tosiaan nosti 31.10.2016 Handelsgericht Wienissä kanteen, jossa vaadittiin 64 784 879,43 euron suuruisen saatavan toteamista. Valittaja vaati lisäksi asetuksen N:o 1215/2012 29 ja 30 artiklan nojalla, että asian käsittely keskeytetään, kunnes saatavien todentamisesta Puolassa vireillä olevassa menettelyssä on annettu lainvoimainen ratkaisu.
33. Kyseinen tuomioistuin hylkäsi valittajan kanteen 25.7.2017 antamallaan osatuomiolla 265 132,81 euron osalta ottamatta kantaa asian käsittelyn keskeyttämistä koskevaan vaatimukseen.
34. Valittaja haki tuomioon muutosta Oberlandesgericht Wienissä vedoten erityisesti siihen, että Handelsgericht Wien teki menettelyvirheen, kun se ei keskeyttänyt käsittelyä, vaikka asetuksen N:o 1215/2012 29 artiklassa on tältä osin pakottava säännös.
35. Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin kysyy ensinnäkin, kuuluuko sen käsiteltävänä oleva valitus, jossa vaaditaan toteamaan saatava, asetuksen N:o 1215/2012 vai asetuksen N:o 1346/2000 säännösten soveltamisalaan.
36. Toiseksi se pohtii, sovelletaanko ensin mainitun asetuksen mukaisia vireillöolosääntöjä suoraan tai analogisesti silloin, kun sovelletaan jälkimmäistä asetusta, joka ei sisällä vastaavia säännöksiä.
37. Kolmanneksi se on epävarma vaatimuksista, joista asetuksen N:o 1346/2000 41 artiklassa säädetään jäsenvaltioon sijoittautuneiden velkojien saatavien ilmoittamiselle. Kun kyseisessä säännöksessä vaaditaan tietoja saatavan laadusta, syntymisen ajankohdasta ja määrästä, jotta velkojien olisi helpompi käyttää oikeuksiaan, nämä tiedot olisi annettava silloinkin, kun niistä ei säädetä sovellettavassa laissa eli sen jäsenvaltion laissa, jossa menettely on aloitettu (lex concursus).
38. Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin korostaa aluksi, että IO:n 103 §:ään ja sitä seuraaviin pykäliin liittyvän kansallisen oikeuskäytännön mukaan velallisen omaisuudesta vaadittavia saatavia koskevien ilmoitusten sisällön lakisääteisiä edellytyksiä on sovellettava tiukasti, jotta ilmoitettujen saatavien todentamista käsittelevässä istunnossa on käytettävissä kaikki tosiseikat niiden vaatimusten tueksi, joihin kanne saatavan vahvistamiseksi myöhemmin perustuu. Se lisää, että Itävallan oikeuden mukaan saatavan syntymisen ajankohtaa ei tarvitse tarkentaa. Lopuksi se toteaa, että käsiteltävässä asiassa saatavan perustetta koskevat selitykset ovat olleet yleisluonteisia ja saatavan syntymisen ajankohta voidaan johtaa vain velkojan esittämistä liiteasiakirjoista.
39. Näin ollen ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin pohtii, voidaanko katsoa, että asetuksen N:o 1346/2000 41 artiklassa säädetään enimmäisvaatimus ja lex concursusin edullisempia säännöksiä voidaan soveltaa, korostaen, että kyseisellä lailla säännellään asetuksen näkökulmasta puutteellisen ilmoittamisen vaikutuksia.
40. Tässä tilanteessa Oberlandesgericht Wien on päättänyt lykätä asian käsittelyä ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:
- ”1) Onko asetuksen [N:o 1215/2012] 1 artiklan 2 kohdan b alakohtaa tulkittava siten, että Itävallan oikeuden mukainen kanne saatavan vahvistamiseksi maksukyvyttömyysmenettelyssä koskee [kyseisessä säännöksessä] tarkoitettua maksukyvyttömyyttä eikä siten kuulu asetuksen aineelliseen soveltamisalaan?

2) (jos ensimmäiseen kysymykseen vastataan myöntävästi):

Onko asetuksen [N:o 1215/2012] 29 artiklan 1 kohtaa sovellettava analogisesti asetuksen N:o 1346/2000 soveltamisalaan kuuluviin liitännäismenettelyihin?

3) (jos ensimmäiseen kysymykseen vastataan kieltävästi tai toiseen kysymykseen vastataan myöntävästi):

Onko asetuksen [N:o 1215/2012] 29 artiklan 1 kohtaa tulkittava siten, että kyseessä on samojen asianosaisten välillä nostettu samaa asiaa koskeva kanne, jos velkoja – kantaja –, joka on esittänyt Itävallassa vireillä olevassa maksukyvyttömyyttä koskevassa päämenettelyssä ja Puolassa vireillä olevassa maksukyvyttömyyttä koskevassa sekundäärimenettelyssä (olennaisin osin) samansisältöisen vaateen, jonka selvittäjä on kummassakin menettelyssä (pääosin) kiistänyt, nostaa ensin Puolassa sekundäärimenettelyn selvittäjää vastaan ja sen jälkeen Itävallassa päämenettelyn selvittäjää – [Stephan Rieliä] – vastaan kanteet, joissa vaaditaan toteamaan tietynsuuruisten maksukyvyttömyysvaateiden olemassaolo?

4) Onko asetuksen [N:o 1346/2000] 41 artiklaa tulkittava siten, että 'saatavan laadun, saatavan syntymisen ajankohdan ja määrän' ilmoittamista koskeva vaatimus täyttyy, jos velkoja – kantaja –, jonka kotipaikka on jossain muussa jäsenvaltiossa kuin siinä, jossa menettely on aloitettu, päämenettelyssä – kuten käsiteltävässä asiassa –

a) ilmoittaa saatavastaan pelkästään sen konkreettisen määrän muttei määritä saatavan syntymisen ajankohtaa (esimerkiksi 'alihankkijayrityksen JSV Slawomir Kubican saatavana tietöiden suorittamisesta')

b) ei ilmoita itse ilmoituksessa saatavan syntymisen ajankohtaa, mutta se on johdettavissa saatavaa koskevan ilmoituksen liitteistä (esimerkiksi esitetystä laskusta olevasta päivämäärästä)?

5) Onko asetuksen [N:o 1346/2000] 41 artiklaa tulkittava siten, ettei se ole esteenä ilmoittajana olevan velkojan, jonka kotipaikka on jossain muussa jäsenvaltiossa kuin siinä, jossa menettely on aloitettu, kannalta yksittäistapauksessa – esimerkiksi saatavan syntymisen ajankohdan ilmoittamista koskevan vaatimuksen osalta – edullisempien kansallisten säännösten soveltamiselle?"

IV Arviointi asiasta

41. Ennen kuin ryhdyn tekemään arviointia, jossa keskityn unionin tuomioistuimen pyynnöstä vain asetuksen N:o 1346/2000 41 artiklaa koskeviin neljänteen ja viidenteen ennakkoratkaisukysymykseen, tarkennan, miksi mielestäni on perusteltua pitää selvänä vastausta ensimmäiseen ennakkoratkaisukysymykseen, joka koskee pohdinnan perustana olevaa esikysymystä eli sitä, että käsiteltävä kanne kuuluu kyseisen asetuksen soveltamisalaan.

42. Ensinnäkin on tarkennettava, että asetusta N:o 1346/2000, joka oli voimassa 31.5.2002⁶–25.6.2017,⁷ sovelletaan käsiteltävässä asiassa, koska maksukyvyttömyyttä koskeva päämenettely aloitettiin 19.6.2013.

⁶ Ks. kyseisen asetuksen 47 artikla.

⁷ Ks. maksukyvyttömyysmenettelyistä 20.5.2015 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2015/848 (EUVL 2015, L 141, s. 19), jolla kumottiin ja korvattiin asetus N:o 1346/2000 ja jota on olennaisin osin sovellettu 26.6.2017 lähtien, 84 artiklan 2 kohta sekä 91 ja 92 artikla.

43. Toiseksi ottaen huomioon periaatteet, joita on käsitelty 20.12.2017 annetun tuomion Valach ym.⁸ asetusten N:o 1346/2000 ja N:o 1215/2012⁹ soveltamisalaa koskevissa 24–27 ja 37 kohdassa ja jotka on toistettu olennaisilta osin kolmessa viimeaikaisessa tuomiossa, eli 4.10.2018 annetussa tuomiossa Feniks,¹⁰ 14.11.2018 annetussa tuomiossa Wiemer & Trachte¹¹ ja 6.2.2019 annetussa tuomiossa NK,¹² jotka koskevat tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta siviili- ja kauppaoikeuden alalla 22.12.2000 annetun ja asetuksella N:o 1215/2012 kumotun neuvoston asetuksen (EY) N:o 44/2001¹³ soveltamisalaa, katson, että IO:n 110 §:ssä säädetty kanne saatavien toteamiseksi kuuluu asetuksen N:o 1346/2000 soveltamisalaan.

44. Tällainen kanne saatavien toteamiseksi voidaan nimittäin nostaa vain maksukyvyttömyysmenettelyn yhteydessä, jos menettelyyn osallistuvat velkojat ovat kiistäneet ilmoitettujen saatavien määrän, oikeellisuuden tai etuoikeusaseman. Lisäksi sillä on tarkoitus varmistaa, että saatavien ilmoittamista koskevia vaatimuksia on noudatettu. Lopuksi tällaisesta saatavien toteamista koskevasta kanteesta annettavassa ratkaisussa määritellään maksukyvyttömyysmenettelyn piiriin kuuluva jaettava omaisuus, ja ratkaisuun voidaan vedota kiistettyjen saatavien olemassaolon ja etuoikeusaseman osalta kaikkiin maksukyvyttömyysmenettelyyn osallistuviin velkoihin nähden.

45. Edellä esitetystä seuraa mielestäni, että pääasiassa käsiteltävän kaltainen kanne johtuu välittömästi maksukyvyttömyysmenettelystä ja liittyy siihen läheisesti siten, että se ei kuulu asetuksen N:o 1215/2012 soveltamisalaan.

46. Tämän tarkennuksen jälkeen voin perustella vastaukseni ennakkoratkaisupyynnön esittäneen tuomioistuimen kahteen viimeiseen kysymykseen, jotka liittyvät asetuksen N:o 1346/2000 41 artiklan soveltamisalaan ja joista ehdotan, että unionin tuomioistuin tarkastelee niitä yhdessä.

47. Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin on epävarma niistä vaikutuksista, joita on sillä, että valittajan tekemästä ilmoituksesta puuttui tieto saatavan syntymisen ajankohdasta, kun kyseinen päivämäärä on johdettavissa toimitetuista todisteasiakirjoista eikä tätä tietoa edellytetä kansallisessa laissa.

48. Unionin tuomioistuinta pyydetään täten tulkitsemaan ensimmäisen kerran asetuksen N:o 1346/2000 41 artiklaa sen toteamiseksi, onko saatavaa koskevan ilmoituksen sisältö, sellaisena kuin se esitetään kyseisessä säännöksessä, sitova.

49. Unionin tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan unionin oikeuden säännöksen tai määräyksen tulkitsemisessa on otettava huomioon paitsi sen sanamuoto ja sillä tavoitellut päämäärät myös asiayhteys ja unionin oikeuden säännökset ja määräykset kokonaisuudessaan.¹⁴

50. Aluksi on todettava, ettei asetuksen N:o 1346/2000 41 artiklan sanamuodossa ole eroja niiden eri kieliversioiden välillä, jotka olen voinut tarkistaa.¹⁵

8 C-649/16, EU:C:2017:986.

9 Ks. myös kyseisissä kohdissa mainittu oikeuskäytäntö.

10 C-337/17, EU:C:2018:805 (30 ja 31 kohta).

11 C-296/17, EU:C:2018:902 (29 ja 30 kohta).

12 C-535/17, EU:C:2019:96 (24–26 kohta).

13 EYVL 2001, L 12, s. 1.

14 Ks. tuomio 10.12.2018, Wightman ym. (C-621/18, EU:C:2018:999, 47 kohta).

15 Nimittäin espanjan-, saksan-, englannin- ja italiantielisten versioiden välillä.

51. Toiseksi voidaan tarkentaa, että sanamuodoltaan vastaavanlainen määräys sisältyi jo 23.11.1995 tehtyyn maksukyvyttömyysmenettelyjä koskevaan yleissopimukseen.¹⁶ Vaikka yleissopimus ei tullut voimaan, koska yksi jäsenvaltio ei allekirjoittanut sitä, sen pohjalta laadittiin asetus N:o 1346/2000.¹⁷

52. Kolmanneksi, kuten unionin tuomioistuimelle on jo tarkennettu, Miguel Virgósin ja Étienne Schmitin laatimaa selvitystä maksukyvyttömyysmenettelyjä koskevasta yleissopimuksesta¹⁸ on pidettävä merkittävänä lähteenä, kun asetusta N:o 1346/2000 tulkitaan¹⁹ erityisesti sen tavoitteiden näkökulmasta.

53. Selvityksen laatijat korostivat, että 23.11.1995 tehty yleissopimus sisälsi saatavien ilmoittamista koskevia erityisiä määräyksiä, joilla poikettiin menettelyn aloittamisvaltion lain soveltamisesta ja joilla oli tarkoitus helpottaa velkojien oikeuksien käyttöä Euroopassa velkojien vaatimusten määrittelyä koskevilla vaatimuksilla.²⁰

54. Sama koskee asetusta N:o 1346/2000. Sen 4 artiklan 2 kohdan h alakohdan mukaan saatavien ilmoittaminen, todistaminen ja hyväksyminen määräytyvät menettelyn aloitusvaltion lain mukaan. Asetuksen IV luku, jonka otsikkona on ”Tietojen antaminen velkojille ja saatavien ilmoittaminen” ja johon kuuluvat 39–42 artikla, muodostaa poikkeuksen tähän periaatteeseen, sillä asetuksen 39 ja 41 artiklassa sekä 42 artiklan 2 kohdassa tarkennetaan, miten velkojat, joilla on kotipaikka muussa jäsenvaltiossa kuin menettelyn aloitusvaltiossa, voivat käyttää oikeutta ilmoittaa saatavia maksukyvyttömyysmenettelyssä.

55. Neljänneksi saatavien ilmoittamista koskevien sääntöjen laajuudesta on Virgósin ja Schmitin selvityksessä todettu, että tavoiteltu päämäärä²¹ huomioon ottaen kansallisessa lainsäädännössä ei voida asettaa ylimääräisiä vaatimuksia ilmoitusten sisällölle.²² Kyseisillä säännöillä voidaan taata, että saatavaa koskeva ilmoitus on menettelyn aloitusvaltion sovellettavan lain näkökulmasta pätevä saatavan todentamista varten.

16 Euroopan unionin neuvoston asiakirja CONV/INSOL/X1, saatavissa seuraavasta internetosoitteesta: <https://www.lynxlex.com/fr/text/insolvabilit%C3%A9-r%C3%A8gl-13462000/rapports-explicatifs-utiles/3519>. Samankaltainen määräys sisältyi jo vuoden 1980 luonnokseen konkurssia, akordia tai muita niihin rinnastettavia menettelyjä koskevaksi yleissopimukseksi, joka julkaistiin yhdessä J. Lemonteyn selvityksen kanssa, *Bulletin des Communautés européennes*, lisäosa 2/82, saatavissa seuraavasta internetosoitteesta: <https://publications.europa.eu/fr/publication-detail/-/publication/bdfe47f1-678d-45f3-94cb-6aff207d4fc1/language-fr/format-PDF/source-88176377>.

17 Asetuksen N:o 1346/2000 historiallisesta taustasta ks. julkisasiamies Jacobsin ratkaisuehdotus Eurofood IFSC (C-341/04, EU:C:2005:579, 2 kohta sekä alaviitteet 3 ja 4) sekä julkisasiamies Szpunarin ratkaisuehdotus Senior Home (C-195/15, EU:C:2016:369, 19 ja 20 kohta).

18 Kyseessä on neuvoston asiakirja 6500/1/96, REV 1, 8.7.1996 (jäljempänä Virgósin ja Schmitin selvitys), saatavissa seuraavasta internetosoitteesta: <https://www.lynxlex.com/fr/text/insolvabilit%C3%A9-r%C3%A8gl-13462000/rapports-explicatifs-utiles/3519>. Lopullinen englanninkielinen versio sisältyy kokonaisuudessaan teokseen Moss, G., Fletcher, I., Isaacs, S., *The EC Regulation on Insolvency Proceedings: a Commentary and Annotated Guide*, Oxford University Press, Oxford, 2002, s. 261–327 (selvityksen täsmällisen päiväyksen osalta ks. s. 261).

19 Ks. julkisasiamies Jacobsin ratkaisuehdotus Eurofood IFSC (C-341/04, EU:C:2005:579, 2 kohta, johon on viitattu julkisasiamies Szpunarin ratkaisuehdotuksessa Senior Home (C-195/15, EU:C:2016:369, alaviite 11), sekä alaviite 5, jossa tarkennetaan seuraavaa: ”Virgósin ja Schmitin selvitystä, jonka perusteella useat asetuksen johdanto-osan perustelukappaleet laadittiin, ei ole julkaistu Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä, mutta se on saatavana 8.7.1996 päivätynä Euroopan unionin neuvoston asiakirjana nro 6500/1/96 – –. Ks. myös [Balz, M., 'The European Union Convention on Insolvency Proceedings', *American Bankruptcy Law Journal*, National Conference of Bankruptcy Judges, Laguna Beach, 1996]. Balz toimi puheenjohtajana konkurssieja käsitelleessä Euroopan unionin neuvoston työryhmässä, joka laati kyseessä olevan yleissopimuksen. Hän toteaa, että Virgósin ja Schmitin selvityksestä 'keskusteltiin laajasti ja asiantuntijavaltuuskunnat hyväksyivät sen, mutta ministerineuvosto ei antanut sille muodollista hyväksyntäänsä, kuten varsinaiselle yleissopimukselle. Tästä huolimatta sillä tulee olemaan huomattava merkitys jäsenvaltioiden tuomioistuimissa' (Balz, alaviite 51).”

20 Ks. Virgósin ja Schmitin selvitys (273 kohta).

21 Ks. edellä tämän ratkaisuehdotuksen 53 kohta.

22 Ks. Virgósin ja Schmitin selvitys (273 kohta).

56. Tähän arviointiin ovat yhtyneet monet muutkin asetuksen N:o 1346/2000 kommentoijat,²³ jotka ovat kiinnittäneet huomiota siihen, että kysymystä velkojen oikeuksista on käsitelty innovatiivisessa yhteydessä ja hyvin käytännönläheisestä näkökulmasta.

57. Täten varmistettuaan maksukyvyttömyyttä koskevan päämenettelyn osalta konkurssin universaalisuuden periaatteen vahvistamalla asetuksen N:o 1346/2000 39 artiklassa saatavia koskevan ilmoittamisen vapauden velkojille, joilla on asuin- tai kotipaikka taikka sääntömääräinen kotipaikka muussa jäsenvaltiossa kuin menettelyn aloitusvaltiossa, ja yhdistämällä sen asetuksen N:o 1346/2000 32 artiklan 1 kohdassa säädettyyn mahdollisuuteen ilmoittaa saatavia päämenettelyn lisäksi myös sekundäärimenettelyissä unionin lainsäätäjä on laatinut velkojen yhdenvertaisuuden takaavat säännöt.

58. Tämä yhdenvertaisuus perustuu omaisuuden ykseyteen ja syrjimättömyysperiaatteeseen, vaikka tässä sovellettu peruste onkin asianomaisten velkojen asuinpaikka eikä kansallisuus.²⁴

59. Maksukyvyttömyysmenettelyn tehokkaan toiminnan varmistamiseksi²⁵ unionin lainsäätäjä päätti näin ollen luetella asetuksen N:o 1346/2000 41 artiklassa yhteiset enimmäisvaatimukset sellaisten velkojen suojaksi, jotka ovat sijoittautuneet toiseen jäsenvaltioon kuin siihen, jossa maksukyvyttömyysmenettely on aloitettu. On syytä huomauttaa, että samoista syistä ilmoitusten sisältö määriteltiin aivan samalla tavalla asetuksessa 2015/848.²⁶

60. Kyse on aineellisen oikeuden säännöistä.²⁷ Katson Espanjan ja Puolan hallitusten tavoin, että niitä on tulkittava joustavasti jäljempänä esitettävistä syistä.

61. Ensinnäkin totean, että unionin lainsäätäjä on säännellyt saatavan ilmoittamisen alalla vain ilmoituksen sisältöä ja velkojan näyttöä saatavan olemassaolosta ja määrästä. Kuten pian asetuksen N:o 1346/2000 voimaantulon jälkeen tuotiin esiin, kaikkia ilmoittamismenettelyyn liittyviä kysymyksiä ei ole käsitelty.²⁸ Voidaankin ajatella, että asetuksen 41 artikla ilmentää vain osittaista saatavien ilmoittamismenettelyn yhdenmukaistamista.²⁹

62. Se, ettei saatavien ilmoittamista koskevan oikeuden käyttöä ja todisteasiakirjojen toimittamista varten ole laadittu yhtenäistä menettelyä, viittaa mielestäni siihen, ettei voida vaatia, että asetuksen N:o 1346/2000 41 artiklassa luetellut saatavaan liittyvät tiedot olisi esitettävä kirjallisesti ilmoituksessa, eikä riittäisi, että ne voidaan johtaa toimitetuista liiteasiakirjoista.

23 Ks. erityisesti Raimon, M., *Le règlement communautaire 1346/2000 du 29 mai 2000 relatif aux procédures d'insolvabilité*, Librairie générale de droit et de jurisprudence, collection "Droit des affaires", Pariisi, 2007, 546 kohta, s. 180. Ks. myös Hess, B., Oberhammer, P. ja Pfeiffer, T. sekä Piekenbrock, A. ja Seagon, C., *External Evaluation of Regulation n° 1346/2000/EC on Insolvency Proceedings*, 2014, 8.2 kohta, s. 372, erityisesti alaviitteessä 1139 seuraavat viittaukset: Moss, G., Fletcher, I. ja Isaacs, S., *The EC Regulation on Insolvency Proceedings: a Commentary and Annotated Guide*, 2. painos, Oxford University Press, Oxford, 2009, 8.410 kohta; Riedemann, S., "Article 41", *Europäische Insolvenzverordnung*, De Gruyter, Berliini, 2007, 14 kohta; ks. kuitenkin myös Ghia, L., "Regulation N. 1346/2000 and Protection of Creditors", *International Insolvency Law Review*, C.H. Beck, München, 2011, s. 313–320, erityisesti s. 320.

24 Ks. Vallens, J-L., "La mise en œuvre du règlement communautaire sur les procédures d'insolvabilité: questions de procédure", *Recueil Dalloz*, Dalloz, Pariisi, 2003, n° 21, s. 1421–1427, erityisesti IX osa, s. 1427, jossa lainataan teosta Rémy, J-P., "Les aspects européens de la déclaration des créances dans une procédure collective ouverte en France", *Revue de procédures collectives*, LexisNexis, Pariisi, 2003, nro 40, s. 66; sekä em. *External Evaluation of Regulation n° 1346/2000/EC on Insolvency Proceedings*, 8.1 kohta, s. 369 ja alaviite 1123. Ks. myös Jazottes, G., "Article 53", *Le règlement (UE) n° 2015/848 du 20 mai 2015 relatif aux procédures d'insolvabilité, commentaire article par article*, Société de législation comparée, Collection "Trans Europe Experts", Pariisi, osa 12, s. 311–317, erityisesti s. 312, toinen kappale. Ks. toisin em. Raimon, M., 543 kohta, s. 179.

25 Ks. asetuksen N:o 1346/2000 johdanto-osan toinen perustelukappale.

26 Ks. asetuksen 2015/848 55 artiklan 2 kohdan b ja e alakohta.

27 Ks. erityisesti em. Raimon, M., 536 kohta, s. 177; sekä teoksessa *Le règlement n° 2015/848 du 20 mai 2015 relatif aux procédures d'insolvabilité, commentaire article par article*, em. Jazottes, G., "Article 53", s. 311–317, erityisesti s. 316, ja Maréchal, C., "Article 55", s. 323–329, erityisesti s. 326, osa B, ensimmäisen kappaleen loppuosa.

28 Ks. em. Vallens, J-L.

29 Ks. komission kertomus Euroopan parlamentille, neuvostolle ja Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle maksukyvyttömyysmenettelyistä 29 päivänä toukokuuta 2000 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1346/2000 soveltamisesta (COM(2012) 743 lopullinen) (9 kohta, viimeinen kappale).

63. Toiseksi unionin lainsäätäjän määräämässä todisteasiakirjojen hyväksymisessä on mielestäni mahdollista käyttää sovellettavien kansallisten lainsäädäntöjen pohjalta tiettyä harkintavaltaa ilmoituksen pätevyuden arvioinnissa tai sen saattamisessa sääntöjenmukaiseksi, kun mistään yhtenäisistä seuraamuksista ei ole säädetty.

64. Saatavien ilmoittamisen vaihe on nimittäin ehdottomasti erotettava saatavien todentamisen vaiheesta, johon sovelletaan kansallista lainsäädäntöä asetuksen N:o 1346/2000 4 artiklan 2 kohdan h alakohdan nojalla. Kansallisessa lainsäädännössä määritellään velkojan tekemän ilmoituksen sääntöjenvastaisuuden seuraukset, ja siinä voidaan säätää, että jos – kuten käsiteltävässä asiassa – ilmoitus on puutteellinen, sitä on täydennettävä erilaisilla lisätiedoilla, tarvittaessa todentamisesta vastaavan viranomaisen pyynnöstä.³⁰

65. Tällaiset menettelyt vaikuttavat mielestäni vastaavan Euroopan komission perusteltuihin huoliin siitä, ettei selvittäjän tehtävää pidä vaikeuttaa velvoittamalla hänet tutkimaan tietoja useista eri asiakirjoista.

66. Kolmanneksi velkojen suojaamisen tavoite, johon pyritään sekä asetuksessa N:o 1346/2000 että asetuksessa 2015/848, edellyttää, että velkojille asetettuihin vaatimuksiin saatavien ilmoittamiseksi toisessa jäsenvaltiossa vaikuttavat velkojille annettaviin tietoihin liittyvät seikat, saatavien ilmoittamisen määräjät ja mahdolliset kielelliset vaikeudet.

67. Tarkemmin ottaen on otettava huomioon, että asetuksen N:o 1346/2000 säännösten epätäydellisyys on oikeuttanut huomattavia muutoksia, sillä saatavien ilmoittamisen tiettyihin näkökohtiin liittyy käytännön ongelmia, jotka on esitetty komission asetuksen 46 artiklan mukaisesti laatimaan kertomukseen sisältyvässä asetuksen soveltamista koskevassa arvioinnissa.³¹

68. Ongelmien vakavuus sai komission etsimään ratkaisuja, joilla voitaisiin taata velkojen tehokas oikeus ilmoittaa saatavia ilman kansallisten lainsäädäntöjen yhdenmukaistamista tällä alalla³² sekä velkojen yhdenvertaisuus. Tämän tuloksena annettiin mahdollisuus ilmoittaa saatavat millä tahansa maksukyvyyttömyysmenettelyn aloitusvaltion oikeudessa hyväksytyllä viestintäkeinolla³³ ja laadittiin vakiolomake, jossa tarkennetaan kaikki pakolliset tiedot,³⁴ jotta helpotettaisiin saatavien ilmoittamista ja taattaisiin sen pätevyys.³⁵

30 Ks. vastaavasti pääasian asianosaisten yhtäpitävät kirjalliset huomautukset mahdollisuudesta toimittaa lisätietoja saatavien todentamisen menettelyn aikana sekä erityisesti analogiset Ranskan lainsäädäntö ja oikeuskäytäntö, sellaisina kuin ne on esitetty teoksessa Vallansan, J., "Sauvegarde, redressement et liquidation judiciaires – Déclaration et admission des créances", *JurisClasseur Commercial*, LexisNexis, Pariisi, nro 2352, 14.9.2015 (viimeksi päivitetty 15.6.2018), 84, 88, 89 ja 93–95 kohta. Ks. myös em. Raimon, M., 546 kohta, s. 180.

31 Ks. edellä tämän ratkaisuehdotuksen alaviitteessä 29 mainittu kertomus (1.1, 1.2 ja 9 kohta). Viimeksi mainitussa kohdassa viitataan "– – kieliongelmiin, kustannuksiin, ilmoitusten tekemisen määräaikoihin ja aloittamispäätöksiä koskevien tietojen puutteeseen, selvittäjään ja muodollisuuksiin, kun sovelletaan lex fori concursus -yleissääntöä saatavia ilmoitettaessa".

32 Ks. em. Maréchal, C., erityisesti s. 327.

33 Ks. asetuksen 2015/848 53 artikla, joka liittyy läheisesti asetuksen N:o 1346/2000 39 artiklaan, jossa säädetään oikeudesta ilmoittaa saatavat kirjallisesti.

34 Ks. asetuksen 2015/848 55 artiklan 1 kohta sekä maksukyvyyttömyysmenettelyistä annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2015/848 tarkoitettujen lomakkeiden vahvistamisesta 12.6.2017 annettu komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2017/1105 (EUVL 2017, L 160, s. 1). Ks. erityisesti täytäntöönpanoasetuksen 2017/1105 liitteessä II oleva 6.2. kohta. Asetuksen 2015/848 55 artiklan 4 kohdan mukaan vakiolomakkeen käyttö on kuitenkin vapaaehtoista ja velkoja voi halutessaan ilmoittaa saatavansa muulla tavalla, kunhan ilmoitus sisältää samat asetuksessa säädetty pakolliset tiedot.

35 Ks. Brulard, Y. ym., *L'insolvabilité nationale, européenne et internationale, le règlement européen du 20 mai 2015*, osa 1, Anthemis, Limal, 2017, 24 kohta, s. 328.

69. Tässä tilanteessa komission tukema asetuksen N:o 1346/2000 41 artiklan suppea tulkinta, jolla hylätään saatavaa koskeva ilmoitus, jonka todisteasiakirjoista selvittäjä tai asiaa käsittelevä tuomioistuin voisi ilman suurempia vaikeuksia johtaa saatavan syntymisen ajankohdan määrittämisen mahdollistavan tiedon, kun lisäksi ei ole varmaa, että velkojalle on tiedotettu tätä koskevasta vaatimuksesta asianmukaisesti tai riittävän ajoissa sen täyttämiseksi, ei mielestäni ole yhteensopiva asetuksen N:o 1346/2000 tavoitteena olevan velkojien toimenpiteiden helpottamisen kanssa eikä velkojien yhdenvertaisuuden varmistamista koskevan velvollisuuden kanssa.

70. Vertaaminen asetuksessa 2015/848 olennaisin osin määriteltyyn menettelyyn³⁶ on mielestäni tässä ratkaisevassa asemassa. On tosiaan syytä korostaa, että kun velkoja käyttää saatavien ilmoittamiseen vakiolomaketta, hän tulee selkeästi tietoiseksi velvollisuudesta ilmoittaa saatavan syntymisen ajankohta.³⁷

71. Näin ollen katson, että saatavaa koskevaa ilmoitusta on voitava täydentää asetuksen N:o 1346/2000 41 artiklan mukaisten todisteasiakirjojen tiedoilla ja ilmoituksen todentamisesta vastaavan toimivaltaisen viranomaisen tehtävänä on arvioida kyseisen artiklan vaatimusten rikkomisen seurauksia sen jäsenvaltion lain mukaisesti, jonka alueella päämenettely on aloitettu.

V Ratkaisuehdotus

72. Kaiken edellä esitetyn perusteella ehdotan, että unionin tuomioistuin vastaa Oberlandesgericht Wienin neljänteen ja viidenteen ennakkoratkaisukysymykseen seuraavasti:

Maksukyvyttömyysmenettelyistä 29.5.2000 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1346/2000 41 artiklaa on tulkittava siten, että siinä säädetään enimmäisvaatimukset, jotka kansallisessa lainsäädännössä voidaan asettaa saatavia koskevien ilmoitusten sisällölle, ja saatavan syntymisen ajankohdan ilmoittamista koskeva velvollisuus on täytetty, jos kyseinen tieto voidaan johtaa saatavaa koskevan ilmoituksen liiteasiakirjoista, kun ilmoittamisen pätevyydestä säädetään sen jäsenvaltion laissa, jossa päämenettely on aloitettu (lex concursus).

³⁶ Ks. em. Maréchal, C., s. 326, osa B, ensimmäinen kappale.

³⁷ Ks. täytäntöönpanoasetuksen 2017/1105 liitteessä II oleva 6.2. kohta.